

Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Disiplin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*

The Study of Primary School Teachers' Knowledge Level About Disciplinary Crimes and Disciplinary Punishments Regarding Various Factors

Halil TAŞ**, Kasım KIROĞLU***

Öz: Araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek ve bu bilgi düzeyinin cinsiyetlerine, mezun oldukları okul türüne ve mesleki kıdemlerine göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktır. Tarama modeli niteliğinde olan araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında, Ordu ilindeki ilkokullarda görev yapan 844 sınıf öğretmeni, örneklemini ise oranlı tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 300 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada, verilerin toplanmasında nicel ve nitel araştırma teknikleri kullanılmış; nicel veri toplama aracı olarak Disiplin Suçlarına ve Dişlin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyini Ölçme Testi, nitel veri toplama aracı olarak ise görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde frekans, t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Scheffe çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Görüşme yoluyla elde edilen veriler ise kategorilerine göre sayısallaştırılarak (nicelleştirilerek) nitel verilerin sayısal analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçları, sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin düşük düzeyde olduğunu, bilgi düzeylerinin cinsiyetlerine ve mesleki kıdemlerine göre farklılıklar gösterdiğini, mezun oldukları okul türüne göre ise farklılık göstermediğini ortaya koymuştur. Yapılan görüşmelerde, öğretmenlerin büyük bir kısmının disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgileri soruşturma geçirince öğrendikleri ve öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için üniversitelerde dersler konması gerektiğini önerdikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Disiplin suçu, disiplin cezası, sınıf öğretmeni, bilgi düzeyi

Abstract: The purpose of this study was to determine primary school teachers' knowledge level about disciplinary crimes and punishments and to state whether that knowledge level differ from regarding teachers' gender, the kind of school they graduated and their professional seniority. The population of this screening research consists of 844 primary school teachers working at formal schools of Altınordu of Ordu province, Ünye and Fatsa in 2016-2017 academic year and the sample of this study consists of 300 form teachers chosen by the method of proportionally layered sampling. The objective and subjective data collection technique was used; as objective data collection technique The Test of Measuring Knowledge Level about Disciplinary Crimes and Punishments was used and as subjective data collection technique, interview form was used. To analyze data obtained from the study; the frequency test, t-test, One-Way Anova, Scheffe Multiple Comparison Test were used. The data obtained by interview was numbered regarding its category and analyzed. The result of the study, indicated that primary school teachers' knowledge level about disciplinary crimes and punishments, is at low level and that knowledge level differs from regarding teachers' gender and their professional seniority, but not the kind of school they graduated. In the interviews it was stated that the majority of primary school teachers were informed

* Bu çalışmanın bir kısmı, 19-21 Ekim 2017 tarihleri arasında Ankara TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde düzenlenen 8. Uluslararası Eğitim Yönetimi Forumu EYFOR-8'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

**Dr., Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu, Ankara-Türkiye, ORCID: 0000-0002-5219-1123, e-posta: egitimcil@hotmail.com

***Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Samsun-Türkiye, ORCID: 0000-0001-5711-9182, e-posta: november@omu.edu.tr

about disciplinary crimes and punishments after the investigation and offered to increase the knowledge level about disciplinary crimes and punishments the lectures should be given at universities.

Keywords: Disciplinary crime, disciplinary punishment, primary school teachers, knowledge level

Giriş

Çalışanların inandırarak ve isteyerek kurumun belirlenmiş olan kurallarına ve işleyişine uygun davranış göstermelerini sağlayan gücün disiplin olduğu söylenebilir (Eren, 2015). Disiplin geniş anlamda, kişilerin uyum içinde yaşaması için konulan kurallar ve kuralların yerine getirilmesini sağlamak amacıyla alınan önlemler olarak tanımlanabilir (Karaman, 1994). Kurumların amaçlarını gerçekleştirmek için disiplin kurallarını uygulamak zorunda oldukları söylenebilir (Başaran, 2000). Disiplin hukukunun kendinden beklenen bu amaca ulaşmasında, disiplin hükümlerinin uygulayıcısı durumundaki disiplin amirlerine çok büyük görevler düşmektedir (Orhan, 2003). Örgütsel sorunlar baş gösterince, asıl görevi örgütü belirlenmiş amaçlara göre yönetmek olan (Bursalıoğlu, 2015) yönetim tarafından bu yönde bazı tedbirler alınarak yaptırımlara gidilebilir. Kurumun belirlenmiş olan amaçlarına aykırı iş ve işlemlerde bulunan, bu amaçlardan sapma gösteren ya da bu amaçlara ulaşmayı engelleyen çalışanlara disiplin yaptırımları/cezaları uygulanabilmektedir.

Çalışanlara disiplin yaptırımı uygulanabilmesi için, kişinin yasalarda suç olarak tanımlanmış bir fiili işlemiş olması gerekmektedir. Suç, yasal metinlerin emrettiği hususlara uyulmaması veya eksik uyulmasını; mevzuatın yasakladığı fiillerin işlenmiş olması durumlarını kapsayan (Alver, 1997), hukuk kurallarınca yasaklanan, yapılmasına veya yapılmamasına cezai yaptırım uygulanan fiiller olarak tanımlanabilir (Sorguç, 1992b). Disiplin suçu ise, kamu hizmetinin yürütülmesinde ve kamu yararında devamlılığın sağlanmasına yönelik ödev ve sorumlulukların, kamu personeli tarafından hiç yerine getirilmemesi, eksik yerine getirilmesi veya zamanında yerine getirilmemesi ya da bu konuda getirilen yasal sorumlulukların ihlali sonucu oluşan suçları kapsamaktadır (Arıca, 2000).

Kamu çalışanlarının mevzuatta belirlenmiş görev ve sorumluluklarını, suç sayılabilecek tür ve derecede yerine getirmemeleri durumunda kendilerine disiplin cezası uygulanabilmektedir. Kurum içi düzenin sağlanması, kamusal çalışma düzenine ve kurallarına uymayan memurun aykırı davranışlarının önlenmesi, gerektiğinde memurun cezalandırılması yoluyla sağlanabilmektedir (Uygun, 2012). Kamu görevinin gereği gibi yerine getirilmesini sağlamak amacıyla yasal metinlerin kamu çalışanlarına yüklediği görevleri yurt içinde veya yurt dışında yerine getirmeyenlere, uyulması zorunlu olan kural, esas ve usullere uymayanlara, yasalarca yasaklanmış fiillerde bulunanlara, durumun niteliğine ve ağırlığına göre uygulanan idari yaptırımlar olarak tanımlanan disiplin cezaları (Sorguç, 1992a), kamu çalışanlarının, görevlerini yetki ve sorumlulukları dâhilinde yerine getirmelerini temin etmek ve bu çalışanların çalışma düzenini ve çalışma ortamını bozucu fiillerde bulunmalarını önlemek amacıyla taşımaktadır.

Disiplin soruşturmalarında yapılan hatalarda bilgi eksikliğinin etkili olduğu söylenebilir (Kaşıkçıoğlu, 2014). Memurun hangi eylemlerin kanunen suç sayıldığını ve bu eylemlerden dolayı hangi cezaların verileceğini önceden bilmesi hem görevi hem de hakkı olduğundan, çalıştığı kurumun hangi disiplin kuralları koyduğunu, bu kurallara uymaması sonucunda hakkında ne tür bir yaptırım uygulanacağını, disiplin sürecinin nasıl işlediğini ve gerektiğinde bu disiplin işlemlerine karşı başvuracağı yolları ve diğer haklarını bilmesi önemlidir (Uygun, 2012). Çalışanların disiplin mevzuatını ve uygulamalarını bilmeleri, keyfi ceza uygulamalarının önüne geçilmesini sağlamak, disiplin mevzuatının tehdit unsuru olarak kullanılmasını engellemek ve cezaların kişiye göre değil suça göre daha adil verilmesini sağlamak açısından önem taşımaktadır (Ersöz, 2009). Toplumsal düzeni sağlayan, kurumların işleyişini düzenleyen, bireylere ilişkin hak ve sorumlulukları kapsayan kanuni düzenlemeler; kanun, tüzük, yönetmelik olarak Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdiğinden, yürürlükteki hukuki mevzuatın bilinmemesi gibi bir gerekçenin hukuken kabulü olanaklı değildir (Çiçek, 2011). Kaldı ki memurun görev ve sorumluluklarını bildiği kabul edilir. Hiç

bilmemek, az bilmek veya yanlış bilmek, hukuken geçerli bir savunma olarak değerlendirilmemektedir.

Eğitim; bir ülkenin kalkınmasını ve gelişmesini doğrudan etkileyen, geleceğini belirleyen, insanların geleneklerini ve çağdaş değerlerini uyum içinde kaynaştıran, gelişmiş ve gelişmekte olan bütün ülkelerin üzerinde büyük bir duyarlılıkla durdukları, çok önemli bir süreç olarak ifade edilebilir (Çağlar, 2006). Eğitim sürecinin bu önemi, eğitim kurumlarını ve bu kurumların işleyişinde birinci derecede etkili olan eğitim çalışanlarını da önemli hale getirmektedir denebilir. Eğitim çalışanlarının tutum ve davranışları eğitim kurumlarını doğrudan etkileyebilmektedir. Dolayısıyla eğitim kurumlarının işleyişi üzerinde yadsınamaz bir etkisi olan eğitim çalışanlarının da bir düzen içinde ve belirlenmiş kurallara uyarak görev yapmaları beklenir. Çünkü her kurumda olduğu gibi, eğitim kurumlarında da çalışanların uymak zorunda olduğu bazı kurallar vardır ve bu kurallar, kurumun daha verimli işlemesi ve belirlenmiş olan hedeflere daha hızlı ulaşılması açısından gereklidir (İlgar, 2005). Kurumun amaçlarına ters düşen, bu amaçlardan sapan ya da bu amaçlara ulaşmayı yavaşlatan çalışanlara uygulanan yaptırımlar/cezalar disiplin işlemleri ile sağlanmaktadır.

Disiplin cezaları/yaptırımları diğer kamu görevlilerinin özlük haklarını olumsuz etkilediği gibi öğretmenlerin de özlük haklarını olumsuz etkilemekte, bazı cezalar öğretmenlerin görevde yükselmelerini engellemekte, bazıları da memuriyetlerine son verebilmektedir. Disiplin cezaları istenmeyen yaptırım özelliklerine sahip olduğundan öğretmenlerin moral ve motivasyonlarını düşürmekte, meslektaş, öğrenci ve veli nezdinde güven kaybına yol açmaktadır. Disiplin cezalarının artmasının, öğretmenlerin ve öğretmenlere bağlı olarak eğitim kurumlarının niteliğini ve verimini düşürdüğü söylenebilir. Bundan dolayı disiplin suçlarının ve uygulanacak yaptırımların net olarak belirlenmesi, uygulanan disiplin cezalarının amaca hizmet edip etmediğinin ortaya konması, bu cezaların bireysel ve mesleki gelişmeye etkilerinin tespit edilmesi, çalışanların bu konuda bilgi düzeylerinin belirlenmesi önemlidir.

Öğretmenlerin alandaki gelişmeleri tam anlamıyla takip edememelerinin ve hizmet öncesinde yetişmelerindeki eksikliklerin eğitim sürecinde sorunlara neden olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin disiplin mevzuatını sık takip etmemelerinden dolayı disiplin mevzuatına yönelik bilgilerini güncellemedikleri de söylenebilir (Ersöz, 2009). Öğretmenlerin inceleme-soruşturma süreçlerini, idari ve adli yargılamanın temel usul ve esaslarını bilmeleri, adli ve özellikle idari yargılama sürecindeki hak ve sorumluluklarının farkında olmaları önemlidir. Öğretmenlerin, memuriyet hayatlarında önemli sonuçlar doğurabilecek inceleme-soruşturma süreçlerini, disiplin suçlarını ve cezalarını bilmeleri, haklarını nasıl ve hangi mercilerde arayacaklarını öğrenmeleri yadsınamaz bir önem taşımaktadır.

Okullarda önemli görevler ifa eden öğretmenlerin, sorumluluklarını yerine getirirken bilerek veya bilmeyerek suç işlemeleri durumunda ne tür sorunlarla karşılaşabileceklerini, kendilerini mesleki bakımdan zorlayacak konuların neler olduğunu bilmeleri önemlidir (Ekinci, 2010). Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri, okulu geliştirmede ve okulu amaca yönelik yönetmede yöneticilere önemli yararlar sağlamak suretiyle okul yönetim etkinliklerinin daha sağlıklı ve amaca yönelik olması sonucunu doğurur (Uğurlu, 2013). Bu durumda, öğretmenlerin özlük haklarına, disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin olarak yeterli düzeyde bilgi sahibi olmaları, okul yönetimi açısından da önemli yararlar sağlayabilir.

Alanyazın incelendiğinde, disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin olarak yapılan araştırmaların genellikle öğretmenlerin aldıkları ödüller ve cezalar arasındaki ilişkilerin tespitine yönelik oldukları söylenebilir (Çelebi 2009; Seçkin, 1988; Seyhani, Özder ve Konedralı, 2009). Bunun yanında, disiplin suçlarının ve cezalarının sadece yöneticiler bazında (Çelebi, 2009; Öter, 2002; Terzi, 1996) ve sadece ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenler bazında ele alındığı (Çelik, 1988; Seçkin, 1988) çalışmalar da bulunmaktadır. Ayrıca, ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin işledikleri disiplin suçları ile aldıkları cezaların çeşitli değişkenler açısından incelendiği (Beşirli, 1997; Çağlar, 2006; Gezer, 2015; Karataş, 2000; Orhan, 2003; Taş ve Kiroğlu, 2017) araştırmalar da mevcuttur. Ancak, araştırmamızda olduğu gibi, sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile cinsiyet,

mezun olunan okul türü (öğrenim düzeyi) ve mesleki kıdemleri arasında bir ilişki bulunup bulunmadığının belirlenmesine yönelik kapsamlı bir araştırma bulunmadığı söylenebilir.

Gözcü'ye (2008) göre, öğretmenler çoğu zaman bilmeden veya farkında olmadan suç işlemekte, öğretmenlerin önemli bir kısmı ise inceleme-soruşturma süreçleri ile disiplin suçları ve cezaları konusunda yeterli bilgiye sahip bulunmamakta, haklarını tam olarak bilmedikleri gibi bu haklarını ne zaman, nasıl ve nerede arayacaklarını da tam olarak bilememektedirler. Bu, çalışma, disiplin suçlarına ve disiplin cezası alınmasına neden olan olay ve durumların neler olduğunu belirtmesi, inceleme-soruşturma süreçlerinin nasıl işlediğini açıklaması, öğretmenlerin memuriyetten kaynaklanan haklarının ve sorumluluklarının neler olduğunu tespit etmesi, bu hakların ne zaman, nasıl ve nerede aranması gerektiği konusunda bilgi vermesi ve öğretmenlerin bütün bu süreçler konusundaki bilgi düzeylerini belirleyerek öneriler geliştirmesi açısından önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek, bu bilgi düzeyinin öğretmenlerin cinsiyetlerine, mezun oldukları okul türüne ve mesleki kıdemlerine göre farklılık gösterip göstermediğini saptamak, öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgileri edinme yollarını belirlemek ve öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için neler yapılabileceğini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaçtan hareketle aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri nedir?
2. Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile cinsiyetleri arasında bir ilişki var mıdır?
3. Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile mezun oldukları okul türü arasında bir ilişki var mıdır?
4. Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile mesleki kıdemleri arasında bir ilişki var mıdır?
5. a) Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi edinme yolları nelerdir?
b) Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için neler yapılmalıdır?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, verilerin toplanmasına ve analizine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma modeli

Bu araştırma, tarama (survey) modeli niteliğindedir. Tarama modeli, var olan durumu aynen ve olduğu gibi yansıtmayı esas alır (Karasar, 2016). Nicel ve nitel araştırma tekniklerine uygun olarak tasarlanmış olan bu çalışmada, istatistiksel verilere dayalı karşılaştırılmaların yapıldığı nicel araştırma tekniklerinin yanı sıra, katılımcılardan daha detaylı bilgiler almak, katılımcıların duygu, düşünce ve fikirlerini anlayabilmek amacıyla nitel araştırma teknikleri de kullanılarak veri toplama yöntemlerinde çeşitlemeye gidilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre çeşitleme, değişik veri kaynakları, değişik veri toplama ve çözümleme yöntemleri kullanılarak, sonuçların inandırıcılığının artırılması çabasıdır.

Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini, Ordu ilinin Altınordu, Ünye, Fatsa ilçelerindeki ilkokullarda görev yapan 844 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Adı geçen üç ilçenin birçok yönden (genel nüfus; okul, öğretmen ve öğrenci sayıları; coğrafik konumları, ekonomik düzeyleri, sosyo-kültürel yapıları vb.) benzerlik göstermesi çalışmada bu ilçelerin seçilme nedenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini oluşturulurken olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden oranlı tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Oranlı tabakalı örnekleme, evrendeki alt grupların evrendeki ağırlıkları oranında örnekleme temsili edilmesidir (Balci, 2015; Bryman, 2015). Bu bağlamda Altınordu, Ünye ve Fatsa ilçelerindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin

ilçelere göre dağılımı dikkate alınarak evren üç tabakaya ayrılmış ve bu tabakalardaki öğretmenlerin evrendeki yüzdelik payları dikkate alınarak her tabakadan aynı yüzdeliğe yakın gelecek bir örneklem grubu oluşturulmuştur. Buna bağlı olarak, 300 sınıf öğretmeni araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, araştırmanın evrenini %36 oranında temsil etmektedir. Okullarda 300 öğretmenin belirlenmesinde ise olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden sistematik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem doğrultusunda, Fatsa ve Ünye ilçelerinden öğretmen sayısı en fazla olan ikişer okul, Altınordu ilçesinden ise üç okul belirlenmiş ve bu okullardaki imza sirkülerinde yer alan öğretmenler ikişerli ve üçerli aralıklarla seçilmişlerdir. Sistematik örnekleme yönteminde, örneklem grubunu oluşturacak kişiler, tamamen seçkisiz bir yöntemle değil, belirli kriterlere göre oluşturulmuş sistematik bir yöntemle seçilmekte olup burada en sık kullanılan yöntem ise evrenden/örneklemden her birim ya da bireyin belirli aralıklarla seçilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Uygulanan bilgi düzeyini belirleme testi sonuçlarına göre disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyi yüksek olan 49 sınıf öğretmeninden Altınordu ilçesinde görev 21 öğretmenin tamamıyla görüşme yapılmıştır. Altınordu ilçesinde görev yapan öğretmenlerle görüşme yapılmasında bu öğretmenlere ulaşmanın daha kolay olması etkili olmuştur. Disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyi yüksek öğretmenler, daha önce uygulanmış olan bilgi düzeyini ölçme testinde yer alan ad-soyad bilgisinden yola çıkılarak tespit edilmiştir. Görüşme yapılan 21 sınıf öğretmeni, disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyi yüksek öğretmenlerin %42,85'ini oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini ve örneklemini oluşturan öğretmenlerin ilçelere göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Araştırmanın Evreni ve Araştırmada Yer Alan Öğretmenlerin İlçelere Göre Dağılımları

İlçeler	Araştırmanın Evreni Oluşturan Öğretmenler		Araştırmanın Örneklemini Oluşturan Öğretmenler	
	N	%	N	%
Fatsa	215	25	56	26
Ünye	230	28	69	30
Altınordu	399	47	175	44
Toplam	844	100	300	100

Tablo 1'den de anlaşılacağı üzere, araştırma evrenini oluşturan 844 sınıf öğretmenin %25'i Fatsa ilçesinde, %28'i Ünye ilçesinde ve %47'si Altınordu ilçesinde görev yapmaktadır. Evrendeki öğretmenlerin %36'sı seçilmek suretiyle toplamda 300 öğretmen araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Örneklem olarak belirlenen 300 öğretmenin %26'sını oluşturan 56 kişi Fatsa ilçesinden, %30'unu oluşturan 69 kişi Ünye ilçesinden ve %44'ünü oluşturan 175 kişi Altınordu ilçesinden seçilmiştir. Araştırmaya katılan katılımcıların demografik özellikleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2.

Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	133	44
	Erkek	167	56
Mezun Olunan Okul Türü	Eğitim Yüksek Okulu	45	15
	Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü	164	54
Okul Türü	Eğitim Fakültesinin Diğer Bölümleri	40	13
	Eğitim Fakültesi Dışındaki Fakülteler	51	17
Mesleki Kıdem	0-5 yıl arası	50	17
	6-10 yıl arası	68	22
	11-15 yıl arası	70	23

16-20 yıl arası	39	13
21-25 yıl arası	26	9
26-30 yıl arası	47	16

Veri toplama araçları

Bilgi düzeyini ölçme testi: Araştırmanın nicel boyutunda öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek için “Disiplin Suçlarına ve Diplin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyini Ölçme Testi” kullanılmıştır. Bu test geliştirilirken konu ile ilgili alanyazın taranmış, ilgili mevzuat incelenmiş; müfettiş, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri alınarak beş seçeneği çoktan seçmeli 78 soruluk deneme formu hazırlanmıştır. Deneme testi, ölçme değerlendirme konusunda uzman iki öğretim üyesine ayrı ayrı verilerek, onların birbirinden bağımsız olarak eleştiri, görüş ve önerileri alınmıştır. Uzmanların görüş ve önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenerek 67 soruya indirilen ve dil/anlatım kuralları açısından iki Türkçe öğretmenine kontrol ettirilen testin, örnekleme yer almayan, ancak yakın özelliklere sahip 28 sınıf öğretmeni üzerinde ön denemesi yapılmıştır. Ön denemesi yapılan test, Türk dili alanında uzman bir öğretim üyesi ile iki Türkçe öğretmenin kontrolünden geçirilerek katılımcılar tarafından anlaşılmayan ya da yanlış anlaşılan 16 soru testten çıkarılmıştır. Testten çıkarılan 16 sorunun anlaşılmadığı ya da yanlış anlaşıldığı, öğretmenlerin çoğunluğu tarafından aynı hatalı cevabın işaretlenmesi üzerine öğretilerle yapılan görüşmeler sonucunda tespit edilmiştir. Ön denemesi ve dil kontrolü tamamlanan ve maddeleri uzman görüşünden geçirilen test 32 sınıf öğretmenine tekrar uygulanmış ve uygulamadan elde edilen veriler doğrultusunda üst %27 ve alt %27 grupları oluşturulmuştur. Katılımcılar tarafından verilen cevaplara göre testteki maddelerin ayırt edicilik ve güçlük indeksleri hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, ayırt edicilik indeksi ve madde güçlük indeksi .25’in altında kalan 21 soru testten çıkarılmıştır. “Güçlük indeksleri .25 ve üzeri olan maddelerin, bilen ve bilmeyen katılımcıları ayırt etmede başarılı maddeler olduğu söylenebilir” (Bayrakçeken, 2014; Demircioğlu, 2014; Turgut ve Baykul, 2012; Yılmaz, 2014;). Yapılan düzeltmeler sonucunda 30 maddeden oluşan nihai testin ortalama madde güçlük indeksi .46, ortalama ayırt edicilik indeksi ise .53 olarak bulunmuştur. Güvenirlik kontrolü yapılan nihai testin KR–20 (Kuder Richardson–20) güvenirlik katsayısı .85 olarak hesaplanmıştır. Uygulanmış olan test, tek ve çift soru numaralarına göre iki eşdeğer parçaya/yarıya bölünerek testin güvenirlik katsayısı, Sperman-Brown’ın testi iki eşdeğer yarıya bölme yöntemi ile hesaplanmış ve yapılan hesaplamada yarı testin güvenirlik katsayısı .80, tüm testin güvenirlik katsayısı ise .86 olarak bulunmuştur. Test aynı katılımcılara iki hafta sonra “test tekrar test” yöntemiyle tekrar uygulanmış, katılımcıların her iki uygulamadan aldıkları puanlar arasındaki korelasyon .85 olarak bulunmuştur. 30 maddelik nihai testin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ise .87 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan bu değerlerin, testin güvenirliliği için yüksek değerler olduğu söylenebilir (Büyüköztürk, 2016; Tan, 2009; Tavşancıl, 2014, Tezbaşaran, 2008).

Görüşme formu: Araştırmacılar tarafından, disiplin suçlarına ve diplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyi yüksek 49 sınıf öğretmenin, bu bilgileri nasıl edindiklerini tespit etmek ve öğretmenlerin disiplin suçlarına ve diplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerini yükseltmek için neler yapılabileceğini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu geliştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formları belli sorulardan meydana gelmekte ve katılımcılar bu sorulara diledikleri tarzda yanıtlar vermekte ve kişisel düşüncelerini net olarak belirtmektedirler (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Görüşmelerde öğretmenlere disiplin suçları ve cezaları hakkındaki bu bilgileri nasıl edindiklerine ve öğretmenlerin disiplin suçlarına ve diplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerini yükseltmek için neler yapılabileceğine dair iki soru sorulmuştur. Görüşme soruları hazırlanırken; amaca uygunluğuna, alt problemleri destekleyecek nitelikte olmasına ve anlaşılabilir olmasına dikkat edilmiştir. Konu uzmanı üç öğretim üyesinin

görüşleri alınarak oluşturulmuş olan görüşme taslağı, örneklemede yer almayan, ancak yakın özelliklere sahip üç öğretmen üzerinde deneyerek karşılaşılan sorunlar giderilmiştir.

Verilerin toplanması

Araştırmada, verilerin toplanmasında nicel ve nitel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Nicel veri toplama aracı olarak “Disiplin Suçlarına ve Diplin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyini Ölçme Testi”, nitel veri toplama aracı olarak ise “Görüşme Formları” kullanılmıştır.

Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve diplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen Disiplin Suçlarına ve Diplin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyini Ölçme Testi katılımcılara dağıtılarak testin araştırmacıların gözetiminde cevaplanması sağlanmıştır. Katılımcı sayısının fazlalığı, ilçelerin birbirine olan uzaklığı, ulaşım güçlüğü, zamanının etkili kullanılması gibi nedenlerle katılımcıların bir ilçede toplanması yerine, her üç ilçeye de araştırmacıların gitmesine karar verilmiştir. Disiplin Suçlarına ve Diplin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyini Ölçme Testi her üç ilçede de aynı anda uygulanmış ve bu süreçte eğitim bilimleri alanında doktora yapmakta olan bir şube müdüründen üçüncü uygulayıcı/gözetmen olarak yardım alınmıştır. Testin cevaplama süresi 45 dakika olarak belirlenmiştir.

Görüşmelerde, disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyi yüksek öğretmenlere, disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgileri nasıl edindikleri ve öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin nasıl yükseltilebileceği konusunda sorular sorulmuştur. Görüşmeye geçmeden önce, katılımcılar görüşme konusunda bilgilendirilmiş, katılımcıların sorulara rahat, doğru ve samimi cevaplar vermelerinin sağlanmasına gayret edilmiştir. Görüşme sürecinde katılımcıların hiçbir şekilde yönlendirilmemesine dikkat edilmiş ve araştırmacı yansızlığı azami derecede korumuştur. Yaklaşık 10’ar dakika süren görüşmeler, okul idaresince sağlanan bir odada gerçekleştirilmiş ve izin almak suretiyle katılımcıların ses kaydı yapılmış, notlar alınmıştır.

Verilerin analizi

Ölçekte yer alan sorulara verilen her doğru cevaba 1 puan, her yanlış cevaba ise 0 puan verilerek toplam 30 puan üzerinden değerlendirme yapılmış olup 0-5 arası puan alanlar “bilmeyen”, 6-14 arası puan alanlar “az bilen”, 15-24 arası puan alanlar “bilen” ve 25-30 arası puan alanlar “iyi bilen” olarak gruplandırılmıştır. Araştırmada, ulaşılan verileri analiz etmek için frekans, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Scheffe çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. İki grubun ortalamalarını karşılaştırarak aralarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılması için ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Ayrıca yapılan varyans analizi sonucunda grup ortalamalarının karşılaştırılmasında Scheffe çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır.

Görüşme yoluyla elde edilen nitel veriler ise cevapların benzerlikleri ve yakınlıkları dikkate alınmak suretiyle nicelleştirilerek analiz edilmiştir. Nitel verinin nicelleştirilmesi; görüşme, gözlem ya da doküman incelemesi yoluyla elde edilen yazılı verinin, belli süreçlerden geçirilerek sayılara ya da rakamlara dökülmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). İnanırcılık, aktarılabirlik, tutarlık ve onaylanabilirlik kriterleri ışığında nitel boyutunun geçerlik ve güvenilirliği test edilen araştırmada (Yıldırım ve Şimşek, 2016), elde edilen verilerin güvenilirliği katılımcı teyidi, eş uzman incelemesi ve kodlayıcılar arası güvenilirlik süreçleri yoluyla gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin güvenilirliğini sağlamak için görüşmelerin ses kayıtları iki farklı zamanda çözümlenerek her iki çözümlemedeki tutarlılığa bakılmıştır. Bunun için uzlaşma yüzdesi (Agreement percentage) formülü kullanılmış (Bakeman ve Gottman, 1997) ve uzlaşma yüzdesi %88 olarak belirlenmiştir. Keeves ve Sowden’e (1994) göre uzlaşma oranının %80 olması güvenilirlik için yeterlidir. Ayrıca, araştırma sürecinde bir eş uzmanın yer alması, daha kapsamlı bir veri analizi yapılmasını sağladığından (Lincoln ve Guba, 1985), araştırmada, eğitim yönetimi ve denetim alanından bir öğretim üyesi eş uzman olarak yer almış ve katılımcı görüşlerinin yer aldığı metinler hem araştırmacılar hem de eş uzman tarafından ayrı ayrı incelenerek, olası kategorilere ilişkin verimli tartışmalar gerçekleştirilmiştir. Araştırmada çoklu

kodlayıcı güvenilirliği sağlamak için araştırmacılara ek olarak, eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında doktora yapmış bir öğretmene kodlayıcı görevi verilmiştir. Araştırmacıların ve diğer kodlayıcının, katılımcıların yanıtlarının çözümlenmesine ve sınıflandırılmasına yönelik hazırladıkları yazılı metinler incelenerek karşılaştırılmış ve yapılan karşılaştırmada %86 oranında bir tutarlılık/uzlaşma tespit edilmiştir. Tespit edilen bu uzlaşma oranının çoklu kodlayıcıya dayalı güvenilirlik analizleri için yüksek bir oran olduğu söylenebilir (Miles, Huberman ve Saldan 2014). Yazılı metne dönüştürülen sözel konuşmaların tekrar sahibine götürülüp üzerinde çalışılması, verilerin doğruluğunu ve geçerliğini güçlendirdiğinden (Silverman, 2006), araştırmacılar tarafından yazılı metne dönüştürülmüş ve sınıflandırılmış olan ses kayıtları katılımcılara kontrol ettirilerek teyit edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde, elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerine ait bulgular

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerine ilişkin veriler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3
Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyleri

Bilgi Düzeyi	N	%
Bilmeyen (0-5 Puan)	54	18,00
Az Bilen (6-14 Puan)	114	38,00
Bilen (15-24 Puan)	83	27,67
İyi Bilen (25-30 Puan)	49	16,33
Toplam	300	100,00

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmenlerin %18.00'inin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin "bilmeyen", %38'inin "az bilen", %27.67'sinin "bilen" ve %16.33'ünün "iyi bilen" seviyesinde olduğu görülmüştür. Az bilen ve bilmeyen öğretmenler aynı kategoride değerlendirildiğinde, disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi azlığı/zayıflığı oranının %56; bilen ve iyi bilen öğretmenler aynı kategoride değerlendirildiğinde disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin olarak bilgili olma oranının ise %44 olduğu görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile cinsiyetleri arasında bir ilişki olup olmadığına ait bulgular

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile cinsiyetleri arasında bir ilişki olup olmadığına ilişkin veriler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4.
Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyleri ile Cinsiyetlerine İlişkin t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	sd	p
Kadın	133	10,48	7,21	-4,255	297	.000*
Erkek	167	16,47	7,29			

p<.05*

Tablo 4 incelendiğinde, kadın öğretmenlerin puan ortalamaları (\bar{X} =10,48) ile erkek öğretmenlerin puan ortalamaları (\bar{X} =16,47) arasında, .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak erkek öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir [$t_{(300)}=-4,255, p<.05$].

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile mezun oldukları okul türü arasında bir ilişki olup olmadığına ait bulgular

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına dair bilgi düzeyleri ile mezun oldukları okul türü arasında bir ilişki olup olmadığına ilişkin veriler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5.

Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeyleri ile Mezun Oldukları Okul Türüne İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	13,32	2	6,66	.118	.888*
Gruplar İçi	16713,76	297	56,28		
Toplam	16719,10	299			

p>.05*

Tablo 5 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile mezun oldukları okul türü arasında .05 güven düzeyinde anlamlı bir farklılığın bulunmadığı görülmektedir [$F(2-297) = .118, p>.05$].

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile mesleki kıdemleri arasında bir ilişki olup olmadığına ait bulgular

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile mesleki kıdemleri arasında bir ilişki olup olmadığına ilişkin veriler Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.

Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Cezalarına Dair Bilgi Düzeyleri ile Mesleki Kıdemlerine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	1795,81	5	381,15	7,426	.000*
Gruplar İçi	14781,25	293	50,52		
Toplam	16636,07	298			

p<.05*

Tablo 6 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına dair bilgi düzeyleri ile mesleki kıdemleri arasında .05 güven düzeyinde anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmektedir [$F(5-293)=7,426, P<.05$]. Bu farklılığın hangi kıdem grupları arasında olduğunun bulmak amacıyla gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma testi analizi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7 incelendiğinde, 0-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı ($p=.382, p>.05$); 0-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.24, p<.05$), 16-20 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.003, p<.05$), 21-25 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.000, p<.05$) ve 26-30 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.000, p<.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmektedir.

6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 0-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.382, p>.05$) ve 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.128, p>.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı; 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip

Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Disiplin Cezalarına İlişkin Bilgi Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 16-20 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.016$, $p<.05$), 21-25 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.001$, $p<.05$) ve 26-30 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.000$, $p<.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmektedir.

Tablo 7.
Kıdem Gruplarına Dair Ortalamalar Arası Farklar

Değişken	Kıdem	Ortalama Uzaklık	p
0-5	6-10	-1,17	.382
	11-15	-3,02	.024*
	16-20	-4,61	.003*
	21-25	-6,47	.000*
	26-30	-7,12	.000*
6-10	0-5	1,16	.382
	11-15	-1,85	.128
	16-20	-3,46	.016*
	21-25	-5,32	.001*
	26-30	-5,96	.000*
11-15	0-5	3,01	.023*
	6-10	1,85	.128
	16-20	-1,61	.258
	21-25	-3,47	.034*
	26-30	-4,11(*)	.002*
16-20	0-5	4,61(*)	.003*
	6-10	3,46(*)	.016*
	11-15	1,61	.258
	21-25	-1,86	.302
	26-30	-2,50	.105
21-25	0-5	6,47(*)	.000*
	6-10	5,32(*)	.001*
	11-15	3,47(*)	.034*
	16-20	1,86	.302
	26-30	-.64	.711
26-30	0-5	7,12(*)	.000*
	6-10	5,96(*)	.000*
	11-15	4,11(*)	.002*
	16-20	2,50	.105
	21-25	.64	.711

$p<.05^*$

11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.128$, $p>.05$) ve 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.258$, $p>.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı; 11-15 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 0-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.024$, $p<.05$), 21-25 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.034$, $p<.05$) ve 26-30 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.002$, $p<.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmektedir.

16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 11-15 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=0,258$, $p>.05$), 21-25 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.302$, $p>.05$) ve 26-30 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.105$, $p>.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı; 16-20 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 0-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.003$, $p<.05$) ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.016$, $p<.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmektedir.

21-25 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.302$, $p>.05$) ve 26-30 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.711$, $p>.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı; 21-25 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 0-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.000$, $p<.05$), 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.001$, $p<.05$) ve 11-15 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.034$, $p<.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmektedir.

26-30 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.105$, $p>.05$) ve 21-25 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.711$, $p>.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı; 26-30 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ile 0-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.000$, $p<.05$), 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.000$, $p<.05$) ve 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin bilgi düzeyleri ($p=.002$, $p<.05$) arasında .05 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi edinme yollarına ait bulgular

Disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri yüksek olan sınıf öğretmenlerinin bu bilgileri nasıl edindiklerine dair yapılan görüşmelere ilişkin veriler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Bilgi Düzeyi Yüksek Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Disiplin Cezalarına Dair Bilgi Edinme Yolları

Bilgi Edinme Yolları	N	%
Soruşturma geçirince öğrendim	7	33,33
Soruşturma geçiren arkadaşlarımdan öğrendim	5	23,81
Eşim soruşturma geçirince öğrendim	3	14,29
Meslekte yükselme sınavlarına hazırlanırken öğrendim	2	9,52
Eşimin mesleğinden dolayı öğrendim	2	9,52
Hizmet içi eğitim kursunda öğrendim	1	4,76
Merak ettim ve araştırarak öğrendim	1	4,76
Toplam	21	100

Tablo 8 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin %33,33’ünün disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgileri soruşturma geçirince öğrendiği, %23,81’inin bilgileri soruşturma geçiren arkadaşlarından öğrendiği, %14,29’unun bilgileri eşinin soruşturma geçirmesi sebebiyle öğrendiği, %9,52’inin bilgileri meslekte yükselme sınavlarına hazırlanırken, %9,52’sinin bilgileri eşinin mesleğinden dolayı öğrendiği, %4,76’sının bilgileri hizmet içi eğitim kursunda öğrendiği ve %4,76’sının ise bilgileri merak ederek araştırdığı için öğrendiği görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için neler yapılabileceğine ait bulgular

Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin nasıl yükseltilebileceğine dair yapılan görüşmelere ilişkin veriler Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9.

Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Suçlarına ve Cezalarına Dair Bilgi Düzeylerinin Yükseltilmesine Dair Önerileri

Öneriler	N	%
Üniversitelerde bu konuda dersler verilmelidir	5	23,81
Hizmet içi eğitim yoluyla öğretilmelidir	4	19,05
Mevzuattaki fazlalık ve karışıklık giderilmelidir	3	14,29
Adaylık eğitiminde verilmelidir	3	14,29
Bilgi düzeyi yüksek öğretmenler ödüllendirilmelidir	2	9,52
Teknolojik destek sağlanmalıdır	2	9,52
Öğretmenler düzenli aralıklarla sınava alınmalıdır	1	4,76
Bilgi düzeyi düşük öğretmenler cezalandırılmalıdır	1	4,76
Toplam	21	100

Tablo 9 incelendiğinde, katılımcıların %23’81’inin sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına dair bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için üniversitelerde bu konuda dersler konmasını, %19,05’inin hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesini, %14,29’unun mevzuattaki öğrenmeyi güçleştirici fazlalık ve karışıklığın giderilmesini, %14,29’unun adaylık döneminde bu eğitimin verilmesi, %9,52’sinin bilgi düzeyi yüksek öğretmenlerin ödüllendirilmesini, %9,52’sinin öğretmenlere bu konularda kendilerini yetiştirmelerine yönelik teknolojik destek sağlanmasını, %4,76’sının öğretmenlerin düzenli aralıklarla bu konularda sınavlara alınmalarını, %4,76’sının ise bilgi düzeyi düşük öğretmenlerin cezalandırılmalarını önerdikleri görülmektedir.

Tartışma / Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına dair bilgi düzeylerini belirlemek, bu bilgi düzeyinin öğretmenlerin cinsiyetlerine, mezun oldukları okul türüne ve mesleki kıdemlerine göre farklılık gösterip göstermediğini saptamak, öğretmenlerin disiplin suçları ve cezalarına ilişkin bilgileri edinme yollarını belirlemek ve öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için neler yapılabileceğini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenmiş olan alt amaçlara ilişkin verilerin analizi sonucunda ortaya konan bulgulardan hareketle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmış ve ulaşılan bu sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir.

Araştırmada, az bilen ve bilmeyen öğretmenler aynı kategoride değerlendirildiğinde, disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyi düşük (az/yetersiz) olan öğretmen oranının %56; bilen ve iyi bilen öğretmenler aynı kategoride değerlendirildiğinde disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri yüksek olan öğretmen oranının %44 olduğu, dolayısıyla öğretmenlerin yarısından fazlasının disiplin suçlarına ve disiplin cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Gözcü (2008) tarafından yapılan ve araştırma bulgularımızı destekleyen çalışmada öğretmenlerin önemli bir kısmının disiplin suçları ve cezaları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları belirtilirken; Kaşıkçıoğlu (2014) tarafından yapılan çalışmada, çalışanların disiplin mevzuatına ilişkin bilgi eksikliklerinin belirli aralıklarla eğitime alınmalarıyla giderilebileceği belirtilmiştir. Çiçek (2011) tarafından yapılan çalışmada, devlet memurlarının disiplin suçları, disiplin cezaları ve soruşturma süreçleri konusunda istenen düzeyde bilgiye sahip olmadıkları belirtilmiştir. Ersöz (2009) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin disiplin mevzuatını nadiren okudukları, disiplin mevzuatındaki değişiklikleri nadiren takip ettikleri, yönetim tarafından disiplin mevzuatı konusunda nadiren

bilgilendirildikleri tespit edilmiştir. Coşkun (2009) tarafından yapılan çalışmada, devlet memurlarının disiplin suçları ve disiplin soruşturmaları konusunda yeterince bilgili olmadıkları belirtilmiştir. İfade edilen bu araştırmalarda ulaşılan sonuçlar, araştırmamızda ulaşılan bulgularla paralellik göstermektedir.

Araştırmada, erkek öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin kadın öğretmenlerden daha yüksek olduğu, dolayısıyla disiplin suçları ve cezaları konusunda erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlerden daha bilgili oldukları tespit edilmiştir. Ersöz (2009) tarafından yapılan çalışmada, erkek öğretmenlerin, disiplin konusunda kadın öğretmenlerden daha fazla bilgilendirildiklerini belirttikleri; Gözcü (2008) tarafından yapılan çalışmada ise, erkek öğretmenlerin disiplin suçlarını kadın öğretmenlerden daha iyi bildikleri, tespit edilmiştir. Erkek öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin kadın öğretmenlerden daha yüksek olması, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlerden daha fazla disiplin olaylarıyla karşılaşmalarıyla açıklanabilir. Geleneksel Türk ailesinde kız çocuklarının ataerkil yapıya uyum sağlamak üzere yetiştirilmelerinden dolayı (Tolan, 1991), erkeklerin genel olarak daha cesur, aktif, özgür ve maceracı, kadınların ise daha edilgen, uyumlu, sessiz ve koruyucu bir yapıya sahip oldukları söylenebilir (Vatandaş, 2011). Bu yapıdan kaynaklı olarak, erkeklerin daha sık disiplin suçu işlemeleri ve daha sık disiplin cezası almaları; erkek öğretmenlerin, daha az disiplin suçu işleyen ve daha az disiplin cezası alan kadın öğretmenlerden bu konuda daha bilgili olmalarını sağlamıştır denebilir.

Araştırmada, öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına dair bilgi düzeyleri ile mezun oldukları okul türü arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu durumun, geçmişten günümüze süregelen öğretmen yetiştirme sorunuyla ilgisi olduğu söylenebilir. Sosyal yaşamın en önemli öğelerinden biri olan öğretmenlerin yetiştirilmesinde önemli eksikliklerin bulunduğu bilinmektedir (Işık, Çiltaş ve Baş, 2010). Sınıf öğretmenliği lisans programlarında, disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bir ders bulunmadığından öğretmen adaylarının bu konuda hizmet öncesinde yeterince eğitilmedikleri, hizmet öncesindeki bu eksikliğin hizmet içinde de giderilmediği (Ersöz, 2009) ve buna bağlı olarak, öğretmenlerin disiplin soruşturması geçirdikçe ve disiplin cezası aldıkça bu konuları öğrendikleri görülmektedir (Gözcü, 2008). Dolayısıyla, öğretmenlerin disiplin suçları ve cezaları konusundaki bilgi düzeyleri, yükseköğretimde mezun oldukları bölümlere veya programlara göre değil, bu konuda bir yaşantısının olup olmadığına bağlı olarak değişiklik göstermektedir denebilir. Bu bağlamda, geçmişten günümüze öğretmen yetiştirme programlarındaki derslerin niteliği ve niceliğinin, öğretmen eğitiminde yaşanan sorunların nedenlerinden biri olduğu söylenebilir (Akdemir, 2013; Küçükahmet, 2007; Şişman, 2017). Gözcü (2008) tarafından yapılan ve çalışmamızın sonuçlarıyla örtüşen araştırmasında da disiplin suçları ve cezaları konusunda, öğretmenlerin mezun oldukları üniversitelerde yeterli eğitim almadıkları, ancak meslek içinde zamanla bu konuda kendilerini geliştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Geçmişten günümüze, disiplin mevzuatı ve uygulamaları konusunda gerekli bilginin lisans programları vasıtasıyla ve istenen düzeyde verilememesinden dolayı, öğretmenlerin disiplin suçları ve cezaları konusundaki bilgi düzeyleri üzerinde mezun oldukları bölümlerin veya programların önemli bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Araştırmada, 0-5 ve 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeyleri ile 11-15 yıl arası, 16-20 yıl arası, 21-25 yıl arası ve 25-30 yıl arası mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerinin bilgi düzeyleri arasında, kıdemli öğretmenlerin lehine anlamlı farklar bulunmuştur. Bu sonuca göre, mesleki kıdem yükseldikçe sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin bilgi düzeylerinin yükseldiği söylenebilir. Ersöz (2009) tarafından yapılan araştırmada, mesleki kıdemi 16-20 yıl arası olan öğretmenlerin disiplin mevzuatını daha yakından takip ettikleri tespit edilmiştir. Gezer'e (2015) göre, "mesleki kıdem artışıyla birlikte öğretmenlerde kuralları ve mesleki kriterleri önemsememe davranışı artmakta, bu da disiplin suçu işleme ve disiplin cezası alma oranını artırmaktadır." Mesleki kıdemi artan öğretmenler daha fazla ve daha rahat disiplin suçu işleyebildiklerinden (Gözcü, 2008), hizmet süresinin artışı disiplin suçu işleme oranını arttırmaktadır (Karataş, 2000). Öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına yönelik

bilgilerinin çoğunlukla mesleki yaşantıları içinde disiplin soruşturması geçirmeleriyle paralellik gösterdiği düşünüldüğünde, mesleki kıdemin artışı ile öğretmenlerin suç işleme ve disiplin cezası alma oranları artmakta, bu da öğretmenlerin disiplin suçları ve cezaları hakkında yaşayarak bilgi edinmelerini sağlamaktadır denebilir. Bu durumun da, yaşantıyla öğrenilen disiplin hukuku ve uygulamaları hakkında, mesleki kıdemi az olan öğretmenlerin bilgi düzeylerinin daha düşük, mesleki kıdemi fazla olan öğretmenlerin bilgi düzeylerinin daha yüksek olmasına neden olduğu söylenebilir. Kaldı ki, yapılan görüşmelerde, disiplin suçları ve cezaları konusunda yüksek düzeyde bilgi sahibi olan sınıf öğretmenlerinin büyük bir kısmı (%67,33), disiplin suçları ve cezaları konusundaki bilgi düzeyi yüksekliklerini bizzat soruşturma geçirmelerine, arkadaşlarının soruşturma geçirmelerine ya da eşlerinin soruşturma geçirmelerine bağlamaktadırlar.

Sınıf öğretmenliği lisans programları, disiplin suçları ve cezaları konusunda bilgili, haklarından haberdar, disiplin mevzuatını ve disiplin uygulamalarını bilen sınıf öğretmenleri yetiştirmek üzere yeniden gözden geçirilerek eksiklikler giderilmelidir. Sınıf öğretmenliği bölümlerinde disiplin mevzuatı ve uygulamaları, disiplin suçları ve cezaları, memur hak ve sorumlulukları gibi konularda içeriği iyi hazırlanmış dersler konmalıdır. Sınıf öğretmenliği bölümlerindeki öğretmenlik uygulamaları artırılmalı, bu uygulamalarda disiplin suçları ve disiplin cezaları konusunda daha etkili bilgiler verilmelidir. Öğretmen adaylarına hizmet öncesinde verilen dersler mezuniyet sonrası için yeterli olacak şekilde planlanmalıdır. Etkin hizmet içi eğitim faaliyetleriyle öğretmenler disiplin suçları ve cezaları konusunda detaylı ve düzenli olarak bilgilendirilmelidir. Disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin mevzuattaki belirsizlik, dağınıklık ve sistemsizlik giderilmeli; disiplin hukuku normları, kolay öğrenilebilecek bir bütünlük içerisinde ve sistemli olarak sunulmalıdır. Öğretmenlerin, disiplin mevzuatı başta olmak üzere, meslekleriyle ilgili mevzuatı takip etmelerinin sağlayıcı güçlü özendiriciler oluşturulmalıdır.

Araştırmada, cinsiyet, mesleki kıdem, mezun olunan okul türü değişkenleri ile sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına dair bilgi düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Farklı değişkenler (görev yaptığı okulun türü, görev yaptığı okulun bulunduğu yerleşim yeri, seminerlere katılma sıklığı vb.) ile sınıf öğretmenlerinin disiplin suçlarına ve cezalarına dair bilgi düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya yönelik çalışmalar da yapılabilir. Araştırmada, ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri çalışma grubu olarak seçilmiştir. Farklı öğretim kademelerinde (okulöncesi, ortaokul, ortaöğretim vb.) görev yapan farklı branş öğretmenlerinin çalışma grubu olarak seçildiği başka araştırmalar da yapılabilir. Ayrıca, öğretmenlerin disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin algılarını belirlemeye, verilen disiplin cezalarının, öğretmenlerin disiplin suçu işlemeye yönelik tutum ve davranışları üzerindeki etkisini belirlemeye ve öğretmenlerin disiplin suçu işleme nedenlerini ortaya koymaya yönelik çalışmalar da yapılabilir.

Kaynaklar

- Akdemir, A. S. (2013). Türkiye’de öğretmen yetiştirme programlarının tarihçesi ve sorunları. *Turkish Studies*, 8(12), 15-28.
- Alver, C. (1997). *Memur suçları ve memur soruşturması*. Ankara: Feryal Matbaası.
- Arica, M. N. (2000). *Memur suçları ve soruşturma*. Ankara: İksan Matbaası.
- Bakeman, R. ve Gottman, J. M. (1997). *Observing interaction: Introduction to sequential analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Balci, A. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (2000). *Eğitim yönetimi ve nitelikli okul*. Ankara: Feryal Matbaası.
- Beşirli, K. (1997). *İlköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin işledikleri disiplin suçları ve aldıkları cezalar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bryman, A. (2015). *Social reseach method*. London: Oxford Press.

- Bursalıoğlu, Z. (2015). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş (2016). *Deneyisel desenler. Öntest-sontest kontrol grubu desen ve veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Coşkun, H. (2009). *657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre disiplin suçları ve disiplin soruşturmaları, Danıştay kararları üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Çağlar, S. (2006). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin işledikleri disiplin suçları ve aldıkları disiplin cezaları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Çelebi, N. (2009). Resmi ve özel ilköğretim kurumlarında çalışan öğretmen ve yöneticilerin disiplin sorunları ve ödüllendirme uygulamaları. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, (29), 75-100.
- Çelik, Y. (1998). *Ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin işledikleri disiplin suçları ve uygulanan cezalar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çiçek, H. (2011). *Devlet memurları hakkında disiplin soruşturması: Türkiye uygulaması* (Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Eren, E. (2015) *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Ersöz, A. (2009). *Resmi ilköğretim okullarında personel disiplini* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gezer, H. (2015). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerinin işledikleri disiplin suçları ile aldıkları disiplin cezalarının değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Gözcü, S. (2008). *İstanbul ilinde görev yapan öğretmenlerin disiplin suçları ve cezalarını algılama düzeyleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Işık, A., Çiltaş, A. ve Baş, F. (2010). Öğretmen yetiştirme ve öğretmenlik mesleği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 53-62
- İlgar, L. (2005). *Eğitim yönetimi, okul yönetimi, sınıf yönetimi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Karaman, Y. (1994). Eğitim işgörenlerinin disiplin sorunları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 27(2), 861-874.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Karataş, Ş. (2000). *İlköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerinin işledikleri disiplin suçları ve aldıkları disiplin cezaları ile bireysel değişkenleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kaşıkcıoğlu, F. Ç. (2014). *Sağlık personelinin disiplin soruşturmalarının değerlendirilmesi ve soruşturmacıların bilgi, tutum ve davranışlarının tespiti* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Keeves, J. P. ve Sowden, S. (1994). *Descriptive data, analysis of*. T. Husen ve N. Postlethwaite (Yay. haz.), *The international encyclopaedia of education* içinde (ss. 1464-1475). London: Pergamon.
- Küçükahmet, L. (2007). 2006–2007 öğretim yılında uygulanmaya başlayan öğretmen yetiştirme lisans programlarının değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 203-218.
- Lincoln, Y. S. ve Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Miles, M. B., Huberman, A. M. ve Saldana, J. (2014). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook*. Thousands Oaks, CA: Sage Publications.
- Orhan, G. (2003). *Türkiye'de memur disiplin suç ve cezalarının uygulanması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.

- Öter, Ö. M. (2002). *İlköğretim okulu yöneticilerinin aldıkları disiplin cezaları (Diyarbakır örneği)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Seçkin, N. (1998). *Orta dereceli okul öğretmenlerinin aldıkları ödüller ve cezalar.* (Yayımlanmamış araştırma raporu). Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Seyhani, M., Özder, H. ve Konedralı, G. (2009). KKTC’nde ilköğretim öğretmenlerine uygulanan ödül-ceza politikalarının değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 1(57), 109-131
- Silverman, D. (2006). *Interpreting qualitative data: Methods for analyzing talk, text and interaction.* London: Sage Publications.
- Sorguç, B. (1992a). *Açıklamalı ve uygulamalı adli soruşturma.* Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Sorguç, B. (1992b). *Disiplin ve idari soruşturma.* Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Şişman, G. T. (2017). Öğretmen yetiştirme lisans programları ders içeriklerinde “eğitim programı” kavramı. *Elementary Education Online*, 16(3), 1301-1315.
- Tan, Ş. (2009). Misuses of KR-20 and cronbach’s alpha reliability coefficients. *Education and Science*, 34(152), 101-112.
- Taş, H. ve Kıroğlu, K. (2017). *The examination of disciplinary punishments given to and disciplinary offenses committed by teachers in elementary schools in terms of different variables.* IX. International Congress of Educational Research, University of Ordu, Ordu.
- Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi.* Ankara: Nobel Akademi Yayınları.
- Terzi, H. (1996). *1994-95 eğitim ve öğretim yılında İstanbul ili resmi ve özel ilköğretim kurumlarındaki yönetici ve öğretmenlerin aldıkları disiplin cezalarının analizi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Tezbaşaran, A. (2008). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu.* Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayını.
- Tolan, B. (1991). Aile, cinsiyet ve cinsel roller. *Aile Ansiklopedisi*, Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayını
- Turgut, M. F ve Baykul, Y. (2012). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme.* Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Uğurlu, C. T. (2013). İlköğretim okulu öğretmenlerinin okul yönetimine ilişkin bilgi düzeyleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(2), 891-914.
- Uygun, F. (2012). *Memur disiplin suç ve cezaları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Vatandaş, D. (2011). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet rollerinin algılanışı. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Konferansları Dergisi*, (35), 29-56.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayınları.

Extended Abstract

Introduction

In this study; it is aimed to determine the knowledge level of primary school teachers about what infraction of the rules and the events and situations that lead to disciplinary punishment are, how the procedures of examination-investigation processes, what the rights that are originating from civil rights are, and when, how and where these rights should be sought.

Fundamental problem of the survey is to determine what the level of knowledge that primary school teachers have on the crime of discipline and disciplinary punishment is; whether there is a relationship between the knowledge level of the primary school teachers on the crime of discipline and disciplinary punishments and their sex, seniority and the type of school they

are graduated from. With reference to this fundamental problem, the answers to the following questions have been searched:

1. What is the level of knowledge that teachers have on the crime of discipline and disciplinary punishment?
2. Is there a relation between the level of knowledge that teachers have on the crime of discipline and disciplinary punishment and their sex?
3. Is there a relation between the level of knowledge that teachers have on the crime of discipline and disciplinary punishment and the type of school they are graduated from.
4. Is there a relation between the level of knowledge that teachers have on the crime of discipline and disciplinary punishment and their seniority?
5. a) What are the ways teachers can obtain information about crime of discipline and disciplinary punishments?
b) What should be done to raise the knowledge of teachers about crime of discipline and disciplinary punishments?

Method

In this research, which has the characteristics of screening (survey) model, qualitative research techniques are used to obtain more detailed information from the participants, as well as quantitative research techniques in which comparisons based on statistical data are made. In the research, “Test of Measuring the Level of Knowledge of Disciplinary Offenses and Disciplinary Punishment” is used as a quantitative data collection tool meanwhile “Interview Form” is used as a qualitative data collection tool. All of the data collection tools are developed by the researchers.

844 primary school teachers, who work in official primary schools in the counties of Ordu province Altınordu, Ünye and Fatsa in 2016-2017 Education Period, make up the universe of the research. The sample of the study is determined by the proportional stratified sampling method from the probability-based sampling methods. Accordingly, 300 primary school teachers make up the sample of the study.

Evaluation is made over a total of 30 points thereby every correct answer given to the questions on the scale is given 1 point, every wrong answer is given 0 point; the ones having score between 0-5points are grouped as “miscognizant”, the ones having score between 6-14 points are grouped as “smatterer”, the ones having score between 15-24 points are grouped as “recognizant” and the ones having score between 25-30 points are grouped as “accomplished.” The data, obtained by the measurement tool, are analyzed by transferring to the SPSS 22.0 package program. In the research, frequency, t-test, ANOVA and Scheffe multiple comparison test are used in the analysis of the obtained data.

Result and Discussion

In the research, it is found that 18.00% of the teachers were “miscognizant”, 38% were “smatterer”, 27.67% were “recognizant” and 16.33% were “accomplished” concerning the level of knowledge on the disciplinary offenses and sentences. When the teachers who know little and do not know are evaluated in the same category, rate of the teachers having low level of knowledge is %56; when the teachers who know and know well are evaluated in the same category, rate of the teachers having high level of knowledge is %44, so more than half of the teachers were found to have low knowledge of disciplinary offenses and punishments.

In the research, male teachers' knowledge of disciplinary offenses and punishments is higher than female teachers, so male teachers are found to be more knowledgeable than female teachers on disciplinary offenses and punishments. In the research, there is no significant relationship between teachers' level of knowledge about disciplinary offenses and punishments and the type of school they graduated from. It has been found that the knowledge levels of classroom teachers, having low seniority, about disciplinary offenses and punishments are lower than those of high-seniority teachers, so that the higher the seniority, the higher the knowledge level of teachers about disciplinary offenses and disciplinary punishments in the survey.

It has been seen that most of the teachers, who have a high level of knowledge about disciplinary offenses and punishments at the interviews, identify their high level of knowledge on this subject with that they had to carry out investigations of their own and their friends' investigations or their spouses' investigations. In the interviews aimed at determining what can be done to raise teachers' knowledge of disciplinary offenses and punishments, it is seen that the majority of primary school teachers suggest that the universities should have lessons on these topics.

Undergraduate programs of primary school teachers education should be resolved by reviewing to raise the primary school teachers who are familiar with knowledge of disciplinary crimes and disciplinary punishments, aware of their rights, discipline legislation and disciplinary practices and the deficiencies should be resolved. Well-prepared lessons on the subjects of disciplinary legislation and practices, disciplinary offenses and disciplinary punishments, civil servant rights and responsibilities should be put on the department of primary school teacher's education. Teaching practices in classroom teaching departments should be increased. Teachers should be informed in detail and regularly about disciplinary offenses and disciplinary punishments through effective in-service training activities. Uncertainty, disorganization and lack of system in the legislation related to disciplinary offenses and disciplinary punishments should be eliminated; disciplinary law norms should be presented in a systematic way that is easy to learn. Strong incentives should be established to enable teachers to follow legislation and developments related to their profession, especially disciplinary legislation.

In the study, the relationship between factors of sex, seniority, school type, and the level of knowledge about disciplinary offenses and disciplinary punishments of primary school teachers are examined. Studies can be conducted on the relationship between different variables and the level of knowledge of primary school teachers and different branch teachers regarding disciplinary offenses and disciplinary penalties.